

Handleiding Financiële belangen Minderjarigen

Algemene aanbevelingen voor kantonrechters en verzoekers door
het LOVT vastgesteld op 12 november 2024

Door:

Frédérique Andreae

Annet Crouwel

Denise Coenen-Lahaye

Vincent van Emstede

Esther Evers

Manon Kikkert

Stef van der Meer

Anita Versteeg

Met speciale dank aan Hans ter Haar voor zijn waardevolle aanvullingen.

Inhoudsopgave

Opzet Handleiding Financiële belangen Minderjarigen	3
Dissertatie	3
Opdracht expertgroep CBM	5
Werkgroep	5
Doel handleiding	5
Behandeling van de artikelen:	6
Boek 1 BW	6
Artikel 1:12 BW Woonplaats minderjarige	6
Benoemen belangenbehartiger minderjarige	6
Artikel 1:250 BW: Benoeming bijzonder curator	6
Artikel 1:370: Benoeming bewindvoerder	6
Kennisgeving Ambtenaar Burgerlijke stand	6
Artikel 1:301 BW: Kennisgeving Ambtenaar Burgerlijke stand	6
Bewind van de ouders	7
Artikelen 1:253i t/m 1:253m BW	7
Bewind van de voogd	7
Artikel 1:337 BW: vertegenwoordiging en bewindvoering	7
Artikel 1:338 BW: inventarisatie en boedelbeschrijving	7
Artikel 1:340 BW: Termijn verlengen voor de voogd	8
Artikel 1:342 BW: Tussentijdse boedelbeschrijving	8
Artikel 1:342 lid 2 BW: Informatieplicht belastinginspecteur	8
Artikel 1:345 BW en artikel 1:356 BW: Machtiging van de kantonrechter	8
Het storten van het vermogen op een zogenaamde BEM-rekening	10
Artikel 1:359 BW: Periodieke rekening en verantwoording	11
Artikel 1:371 BW en artikel 1:371a BW: Kennisgeving wijziging woonplaats door voogd en griffier	11
Artikel 1:372 BW e.v.: Rekening en verantwoording bij einde voogdij	11
Inzage dossier jongmeerderjarige	12
Positie jongmeerderjarige na slecht bewind	12
Aansprakelijkheid wegens slecht bewind	12
Verjaring rechtsvordering wegens slecht bewind	12
Vernietigen rechtshandeling	12
Boek 4	13
Artikel 4:16 lid 2 BW: Indiening boedelbeschrijving bij wettelijke verdeling	13
Artikel 4:17 lid 3 BW: Uitbetaling vordering wettelijke verdeling en wilsrechten	13
Artikel 4:26 BW: Inroepen wilsrechten	13
Artikelen 4:153 t/m 4:181: Testamentair bewind	13
Artikel 4:193 BW: Machtiging verwerping nalatenschap namens minderjarige	14

Wetboek van Rechtsvordering	15
Artikel 809 lid 1 Rv: Mening Kind op verzoek rechter kenbaar maken.....	15
Bijlagen.....	16
Bijlage 1: Opgave van aanwezige gelden.....	16
Bijlage II: Verklaring omtrent de goederen van Minderjarigen (art. 1:339 BW)	17

Opzet Handleiding Financiële belangen Minderjarigen

Dissertatie

Lange tijd is in de rechtsliteratuur en de praktijk aan het onderwerp toezicht op vermogensbeheer- en minderjarigen weinig aandacht besteed. In 2013 verscheen de dissertatie **Minderjarigen en (de zorg voor hun) vermogen'** van J.H.M. ter Haar, zie [07 minderjarigen en vermogen.pdf \(budh.nl\)](#). In deze dissertatie wordt geconstateerd dat van de regelgeving die minderjarigen in het huidige erfrecht de nodige waarborgen beoogt te bieden, weinig tot niets terecht komt. Het betreffende toezicht bleek bij de onderzochte kantonlocaties niet of nauwelijks effectief. Hierdoor zijn de belangen van de minderjarigen in het erfrecht onvoldoende gewaarborgd. De minderjarige ondervindt praktisch geen bescherming tegen slecht bewind van zijn wettelijke vertegenwoordiger. Het WODC heeft naar aanleiding van deze dissertatie een opdracht verleend om nader onderzoek te doen te verrichten naar de regelgeving rondom toezicht op vermogensbeheer bij minderjarigen. De relatie van dit toezicht tot het nieuwe erfrecht neemt daarbij een belangrijke rol in.

In 2017 verscheen het WODC-rapport **Toezicht op het bewind van ouders en voogden over het vermogen van minderjarigen. Onderzoek naar toezicht op vermogensbeheer bij minderjarigen en vier overige, aanverwante onderwerpen**, door J.H.M. ter Haar, W.D. Kolkman, W.M. Schrama en L.C.A. Verstappen, zie [9789462903708.pdf \(budh.nl\)](#).

Het belangrijkste onderwerp in het rapport betreft het toezicht op vermogensbeheer van ouders en voogden bij minderjarigen.

Uit interviews die de onderzoekers hebben gehouden met juridische professionals valt op dat dit toezicht in de praktijk van de geïnterviewde kantonrechters een zeer klein (haast te verwaarlozen) onderdeel van de werkzaamheden behelst. De werkzaamheden betreffen hoofdzakelijk het beoordelen van machtigingsverzoeken tot het aangaan van verschillende rechtshandelingen die het vermogen van de minderjarige betreffen. Deze door de wet voorgeschreven machtigingen worden zelden door hen geweigerd. Maatregelen die de kantonrechters ter beschikking staan, zoals de benoeming van een bewindvoerder of een bijzonder curator, worden in de praktijk zeer incidenteel getroffen.¹

System van toezicht²

Het huidige systeem van toezicht op het bewind van ouders en voogden is op 1 september 1948 in ons recht ingevoerd (Wet van 10 juli 1947, *Stb.* H232). Sindsdien speelt de kantonrechter als toezichthouder een centrale rol. De wetgever heeft met de wetwijziging beoogd de minderjarige daadwerkelijke en praktische bescherming te bieden van zijn vermogensrechtelijke belangen. Onderkend werd dat het niet mogelijk zou zijn de minderjarige tegen alle risico's te beschermen. Wel diende de regelgeving hanteerbaar te zijn (afgestemd op de praktijk) en proportioneel. Met dit laatste wordt bedoeld dat de overheid zich niet meer met het gezinsleven bemoeit dan voor het beschermen van de belangen van de minderjarige nodig is. Op 1 oktober 1964 heeft er naar aanleiding van een evaluatie een integrale herziening van de regeling plaatsgevonden (Wet van 11 mei 1964, *Stb.* 1964/138). Het doel van het toezicht op het

¹ Ter Haar e.a. 2017, Deel 1 paragraaf 3.2.

² Zie over het systeem van toezicht uitgebreid Ter Haar e.a. 2017, Deel 1 paragraaf 2.3.

bewind bleef daarbij ongewijzigd.³ Sindsdien heeft de regeling van het voogdijbewind, zoals thans neergelegd in art. 1:337 t/m 1:377 BW geen grote wijziging meer ondergaan.

Voogden zijn van oudsher verplicht aan het begin van de voogdij een boedelbeschrijving (of vervangende verklaring) in te dienen bij de griffie van de rechtbank. De kantonrechter kan van hen verlangen dat zij periodiek een rekening indienen. Aan het einde van het bewind van voogden wordt ten overstaan van de kantonrechter rekening en verantwoording afgelegd. Deze voorschriften gelden niet allemaal voor het bewind van ouders. Ingevolge art. 1:253k BW is de regeling van het voogdijbewind in beperkte mate op hun bewind van overeenkomstige toepassing. Voor ouders gelden onder meer wel de voor verschillende rechtshandelingen voorgeschreven machtigingen of goedkeuringen (waaronder die van art. 1:345 BW). Bovendien zijn de voorschriften met betrekking tot belegging van gelden (art. 1:350 BW) ook op het bewind van ouders van toepassing.

Het Burgerlijk recht in Boek 1 en Boek 4 BW is sinds de laatste wijziging van de regeling van het voogdijbewind ingrijpend gewijzigd. Zo kennen we sinds 2 november 1995 een nieuw gezagsrecht en is op 1 januari 2003 het huidige erfrecht ingevoerd in de vorm van Boek 4 BW. Die nieuwe wetgeving heeft geleid tot verschillende inconsistenties in de wet en verminderde waarborgen voor de minderjarige in de praktijk. Dit laatste is met name het geval als een minderjarig kind erft in de nalatenschap van één van zijn ouders. Sinds 2 november 1995 heeft de langstlevende ouder immers niet meer als voogd te gelden en is op zijn/haar bewind slechts nog het beperkte toezicht van art. 1:253k BW van toepassing

Toezicht, het EVRM en het IVRK

Het belang van daadwerkelijk toezicht wordt onderstreept door de uitspraak van het Europese Hof van de Rechten van de Mens van 7 mei 2015, nr. 13712/11, *NJ* 2016/253 (*S.L. en J.L. tegen Kroatië/ Een flat voor een villa*). Het Europese Hof benadrukt dat de bescherming van de vermogensrechtelijke belangen van de minderjarige valt onder art. 1 Eerste protocol EVRM (ongestoord genot van eigendom). Volgens het Europese Hof heeft de Staat een positieve verplichting om eigendomsbelangen van kinderen te beschermen tegen kwaadwillende of nalatige handelingen van derden, inclusief hun wettelijke vertegenwoordigers en hun ouders. In deze zaak oordeelde het hof dat gegeven de omstandigheden een oppervlakkige toets van de toezichthouder naar aanleiding van een verzoek om machtiging voor het aangaan van een rechtshandeling niet voldoende was. Het gaat volgens het Europese Hof om het realiseren van effectieve rechtsbescherming. Bovendien kregen de destijds minderjarige kinderen onvoldoende mogelijkheid om in een procedure tegen de schending van hun belangen op te komen.⁴

Wat het internationaal verdrag voor de rechten van het kind betreft is met name art. 3 IVRK van belang. Bij alle maatregelen betreffende kinderen vormen de belangen van het kind de eerste overweging. Het is een bepaling die ook de toezichthouder steeds voor ogen dient te houden als verschillende belangen bij zijn/haar beslissing op machtigings- of goedkeuringsverzoeken zijn betrokken.

³ Zie over het internationale normenkader in dit verband meer uitgebreid het hierover gemeld WODC-rapport 2017, p. 24 en 25.

⁴ Zie over het internationale normenkader in dit verband meer uitgebreid het hierover gemeld WODC-rapport 2017, p. 24 en 25.

Toezicht in de praktijk

Wat het toezicht in de praktijk van de kantonrechter betreft kan nog steeds verwezen worden naar de lezenswaardige bijdrage van voormalig kantonrechter Van Emden in WPNR 1996/6225.⁵ Van Emden geeft in zijn bijdrage onder meer aan dat het houden van toezicht impliceert dat met alle individuele omstandigheden van de te beschermen persoon rekening wordt gehouden, ook de niet materiële. Wantrouwen van de wettelijke vertegenwoordiger dient vanzelfsprekend niet aan de basis van toezicht te liggen. Wel dient de toezichthouder verdacht te zijn op tegenstrijdige belangen, die niet zelden onbewust een rol spelen. Een citaat van Van Emden: 'Meer dan incidenteel, zijn er mensen uit onverdachte hoek, ouders niet uitgesloten, die in fraaie verpakking ten nadele van een tbp (te beschermen persoon) een graantje willen meepikken. Daarin uit zich vooral de zin van het toezicht.'

Opdracht expertgroep CBM

De Expertgroep Curatele, Bewind en Mentorschap (Expertgroep CBM) heeft in 2021 besloten dat er, mede door de bevindingen van het WODC-rapport, een landelijke werkgroep Minderjarigenbewind moet worden ingericht die tot doel heeft om landelijke aanbevelingen voor kantonrechters op te stellen met betrekking tot het toezicht op het vermogen van minderjarigen.

Werkgroep

De werkgroep heeft gekozen voor een opzet waarbij in beginsel de volgorde van de wetsartikelen in Boek 1 en Boek 4 wordt gevolgd. Vanuit praktische overwegingen is soms voor een andere volgorde gekozen.

De werkgroep realiseert zich dat niet in ieder gerecht het toezicht op het vermogen van minderjarigen op dezelfde manier en bij dezelfde afdeling is georganiseerd. Zo kan het zijn dat bij de ene rechtbank het toezicht op het vermogen van de minderjarigen is opgesplitst tussen kanton en familierecht, afhankelijk van de herkomst van het vermogen. Bij een andere rechtbank wordt er op één afdeling toezicht gehouden op 'alles' wat met het vermogen van de minderjarige te maken heeft. Dit maakt dat het van belang is dat intern binnen een gerecht voldoende aandacht is voor de samenhang van dossiers over de afdelingen heen en dat er op iedere afdeling goed kennis genomen wordt van deze aanbevelingen voor zover het gaat over de werkwijze van de betreffende afdeling.

Doel handleiding

De handleiding beoogt enerzijds een wegwijzer te zijn door boek 1 en boek 4 van het Burgerlijk Wetboek (BW) met betrekking tot het vermogen van minderjarigen. Anderzijds is er in de tekst een aantal aanwijzingen opgenomen met betrekking tot knelpunten/vraagstukken die zich in de praktijk van de toezichthoudende (kanton)rechter kunnen voordoen.

Deze eerste versie is op 18 oktober 2024 door de expertgroep CBM en daarna op 12 november 2024 door het Landelijk Overleg Vakinhoud Toezicht (LOVT) goedgekeurd.

⁵ D. Van Emden, 'Het kantongerechtstoezicht', *WPNR* 1996/6225.

Behandeling van de artikelen:

Boek 1 BW

Artikel 1:12 BW Woonplaats minderjarige

De minderjarige volgt altijd de woonplaats van de gezaghebbende ouder(s) of de voogd (artikel 1:12 BW). Dat betekent dat verzoeken met betrekking tot het vermogen van de minderjarige moeten worden ingediend bij de rechtbank in het arrondissement waar de ouder(s) of de voogd woont/is gevestigd.

Benoemen belangenbehartiger minderjarige

Artikel 1:250 BW: Benoeming bijzonder curator

Introductie: Indien de belangen van de met het gezag belaste ouders of een van hen dan wel de voogd (of voogden) in strijd zijn met die van de minderjarige, benoemt de (kanton)rechter op verzoek van een belanghebbende of ambtshalve een bijzondere curator om de minderjarige ter zake te vertegenwoordigen. Met name in het geval van het behartigen van financiële belangen van de minderjarige zal de kantonrechter zich er bewust van moeten zijn dat een ambtshalve benoeming tot de mogelijkheden behoort. In het geval van het behartigen van financiële belangen zal goed gekeken moeten worden naar de kwalificaties en mogelijkheden van een te benoemen bijzonder curator.

Voor informatie over de te volgen werkwijze, na indiening van een dergelijk verzoek of bij het voornemen om ambtshalve een bijzonder curator te benoemen, wordt verwezen naar het landelijke "Werkproces benoeming bijzondere curator o.g.v. art. 1:250 BW" voor de rechtbanken en gerechtshoven, opgemaakt door de landelijke werkgroep bijzondere curator, zie [Bijzondere curator | Rechtspraak](#).

Artikel 1:370: Benoeming bewindvoerder

Introductie: de kantonrechter kan op verzoek van een ouder of voogd of ambtshalve, het vermogen van de minderjarige of een deel daarvan, met inbegrip van de vruchten, voor de duur van diens minderjarigheid onder bewind stellen, indien hij dit in het belang van de minderjarige nodig oordeelt. In geval van gezamenlijke uitoefening van voogdij of ouderlijk gezag wordt tot onderbewindstelling slechts beslist indien het verzoek door beide voogden of ouders gezamenlijk wordt gedaan.

Kennisgeving Ambtenaar Burgerlijke stand

Artikel 1:301 BW: Kennisgeving Ambtenaar Burgerlijke stand

Introductie: Met artikel 1:301 BW is beoogd de rechtbank in staat te stellen zo nodig ambtshalve in het gezag over een kind te voorzien. Deze taak van de rechtbank volgt uit artikel 1:299 BW. De rechtbank moet dus onderzoeken of er door het overlijden van een ouder een gezagsvacuüm is ontstaan. Daaruit volgt dat de kennisgeving in beginsel bedoeld is voor de afdeling familie- en jeugdrecht om indien nodig te voorzien in het gezag over de minderjarige. De rechtstreekse melding van de gemeente of de beschikking met de getroffen gezagsvoorziening vanuit de afdeling familie- en jeugdrecht moet verstrekt worden aan de afdeling Toezicht (CBM). Uit deze melding of beschikking blijkt bij wie de voogdij of het (eenhoofdig) gezag over de minderjarige is belegd (zie ook artikel 1:371a BW).

Bewind van de ouders

Artikelen 1:253i t/m 1:253m BW

Introductie: Ouders voeren gezamenlijk het bewind over het vermogen van hun kind. Op het bewind van ouders zijn op grond van artikel 1:253k BW de artikelen 1:342 lid 2 BW, 1:344 t/m 1:357 BW en 1:370 BW (die gelden voor het bewind van de voogd) van overeenkomstige toepassing. Dit brengt met zich mee dat er op het bewind van ouders geen voortdurend toezicht is en dat de kantonrechter slechts in een aantal gevallen betrokken dient te worden en eventueel kan ingrijpen.

Ouders zijn, anders dan voogden, niet aan voortdurend toezicht onderhevig. Wel zijn zij onderworpen aan alle voorgeschreven goedkeuringen en machtigingen voor rechtshandelingen die gelden voor de voogd (waaronder die van art 1:345 BW). In de praktijk betekent dit dat de kantonrechter incidenteel toezicht houdt op het bewind van ouders.

Echter op grond van art. 1:253i lid 4 sub c BW kan bij gift of uiterste wilsbeschikking aan een ander dan een ouder het bewind over de gift of krachtens erfrecht verkregen vermogen zijn toegekend. In dat geval wordt het bewind van deze bewindvoerder gevoerd overeenkomstig de regels van het voogdijbewind en is er wel sprake van voortdurend toezicht.

Daarnaast hebben de ouders als wettelijk vertegenwoordigers van hun kind ook een aantal verplichtingen op basis van boek 4 BW (zie artikelen 4:16 lid 2 BW, 4:17 lid 3 BW, 4:26 lid 1 BW en 4:193 lid 1 en 2 BW). Op een zitting (art. 1:354), kan de kantonrechter aanwijzingen geven omtrent beleggen van gelden (art. 1:344 lid 2 BW) en hij kan ook verlangen dat gelden op een BEM-rekening worden gestort (art. 1:345 lid 2 BW). Ook kan de kantonrechter een bijzondere curator benoemen (art. 1:250 BW) of het vermogen van de minderjarige onder bewind stellen (art. 1:370 BW), zie hierboven.

Bewind van de voogd

Artikel 1:337 BW: vertegenwoordiging en bewindvoering

Op grond van art. 1:337 lid 2 BW voert de voogd het bewind over het vermogen van de minderjarige. Het bewind van de voogd staat onder voortdurend toezicht van de kantonrechter.

Een minderjarige die valt onder het gezag van een ander dan (een van zijn) ouders (natuurlijk persoon of rechtspersoon) staat onder voogdij en volgt de woonplaats van de voogd (zie artikel 1:12 BW). Op grond van art. 1:337 lid 3 BW kan bij gift of uiterste wil bepaald worden dat het bewind toekomt aan een ander dan de voogd. Op het bewind van deze andere bewindvoerder zijn de regels van het voogdijbewind eveneens van toepassing.

Artikel 1:338 BW: inventarisatie en boedelbeschrijving

Lid 1 en 2: De voogd dient binnen 8 weken een inventarisatie van het vermogen van de minderjarige op te geven. Hierbij dient de voogd gebruik te maken van het formulier opgave aanwezige gelden, zie als voorbeeld [bijlage I Opgave van aanwezige gelden](#).

Lid 3: Binnen 8 maanden dient de voogd de boedelbeschrijving van het vermogen van de minderjarige in te dienen.

Artikel 1:339 BW: Mogelijkheid verklaring afleggen door de voogd dat vermogen van minderjarige niet meer bedraagt dan € 11.250,00

Wanneer de waarde van het vermogen van de minderjarige niet meer bedraagt dan € 11.250,00 (of bij 2 of meer minderjarigen tezamen niet meer dan € 22.500,00) dan hoeft de voogd geen boedelbeschrijving op te maken. De voogd kan dan volstaan met het indienen van het ingevulde en ondertekende formulier "verklaring omtrent de goederen van de minderjarige", zie als voorbeeld [bijlage II Verklaring omtrent vermogen \(art. 1:339 BW\)](#).

Artikel 1:340 BW: Termijn verlengen voor de voogd

De kantonrechter kan de termijn voor het indienen van de boedelbeschrijving of de verklaring verlengen. Als er binnen de gestelde termijn geen boedelbeschrijving of verklaring is ingediend roept de kantonrechter de voogd op voor verhoor binnen tien dagen na het einde van de gestelde termijn.

Artikel 1:342 BW: Tussentijdse boedelbeschrijving

Indien de voogd niet jaarlijks rekening en verantwoording hoeft af te leggen dient de voogd de kantonrechter op de hoogte te stellen wanneer de minderjarige(n) gedurende de voogdij door schenking, erfopvolging of making vermogen verkrijgt.

Artikel 1:342 lid 2 BW: Informatieplicht belastinginspecteur

De inspecteur bij wie de aangifte schenk- en erfbelasting moet worden ingediend, heeft ook de plicht om de kantonrechter te informeren als dit plaats vindt, zie artikel 1:342 lid 2 BW. In de praktijk wordt tot op heden door de inspecteur niet aan deze verplichting voldaan.

Boedelbeschrijving opvragen

Na ontvangst van die kennisgeving van de ambtenaar van de burgerlijke stand, de kennisgeving van de inspecteur of de beschikking van de afdeling familie- en jeugdrecht wordt door de kantonrechter een voogdijbewind (VB) dossier aangemaakt (volgens de Werkinstructie Minderjarigenbewind) en wordt een boedelbeschrijving opgevraagd bij degene die (tijdelijk) het gezag over de minderjarige heeft. Dat kan de achtergebleven andere ouder zijn of een (tijdelijke) voogd. Daarbij wordt door de kantonrechter ook gewezen op de mogelijke verplichtingen die volgen uit artikel 4:16 lid 2 BW.

De afdeling Toezicht (CBM) kan op die manier toezicht houden op de vermogensrechtelijke belangen van een minderjarige bij de afwikkeling van een mogelijke nalatenschap van de overleden ouder(s).

Artikel 1:345 BW en artikel 1:356 BW: Machtiging van de kantonrechter

Introductie: Artikel 1:345 BW speelt in de praktijk van het toezicht op het bewind van ouders en voogden een belangrijke rol. Omdat bij ontbreken van een machtiging van de kantonrechter de betreffende rechtshandeling op grond van art. 1:347 BW van de zijde van de minderjarige vernietigd kan worden, biedt de bepaling adequate bescherming. Het ontbreken van een vereiste machtiging komt daarom voor risico van de wederpartij met wie de wettelijke vertegenwoordiger handelt. Art. 1:345 lid 1 BW noemt onder a t/e vijf verschillende categorieën rechtshandelingen waarvoor machtiging vereist is.

Een belangrijke categorie is sub a, het aangaan van overeenkomsten strekkende tot beschikking over goederen van de minderjarige, tenzij de handeling geld betreft, alsmede als een gewone beheersdaad kan worden beschouwd, of krachtens rechterlijk bevel geschiedt.

Onder 'geld' wordt volgens de parlementaire geschiedenis tevens banktegoeden begrepen (MvA, *Kamerstukken II* 1963/1964, 5520 nr. 5, p. 3 en 5). Dat betekent dus dat ouders en voogden hierover vrij kunnen beschikken (behalve uiteraard als het een BEM-rekening betreft). De bepaling wordt in de rechtswetenschap en in de praktijk ruim

uitgelegd (zie onder andere *Asser/De Boer, Kolkman & Salomons 1-I 2020/505*). Ook het beschikken over het vermogen zelf wordt onder de bepaling geschaard. Gedacht kan worden aan het verwerpen van een legaat of het berusten in een onterving (verklaring dat de voogd zich niet op de legitieme portie zal beroepen). Ook het vaststellen van geldvorderingen in het kader van de wettelijke verdeling of ouderlijke boedelverdeling valt onder deze bepaling (zie HR 9 september 1988, *NJ 1988/239*), alsmede de vaststelling van schadevergoeding, bijvoorbeeld wegens letsel (met uitzondering van geschillen die een waarde van 700 euro niet te boven gaan, zie art. 1:345 lid 3 BW). Met een rechtshandeling strekkende tot beschikking wordt bijvoorbeeld de koopovereenkomst die strekt tot overdracht van een onroerende zaak bedoeld. De *aankoop* van een goed valt niet onder art. 1:345 lid 1 sub a BW, maar kan als belegging van gelden worden gezien, waarvoor ingevolge art. 1:350 lid 2 BW eveneens machtiging vereist is. Aangenomen wordt ook dat voor het geven van toestemming door de voogd aan een testamentair bewindvoerder in de zin van Boek 4 BW om een rechtshandeling in de zin van onderhavige bepaling te verrichten machtiging vereist is (zie onder andere *Asser/Perrick 4 2021/714*).

Om namens de minderjarige een making of gift aan te nemen waaraan lasten of voorwaarden zijn verbonden, heeft de voogd/ouder machtiging van de kantonrechter nodig.

Toetscriterium:

Algemeen voor het geven van machtigingen en aanwijzingen door de kantonrechter

Het criterium waaraan getoetst moet worden is opgenomen in artikel 1:356 BW: de kantonrechter geeft de machtiging slechts, indien dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk, nuttig of wenselijk blijkt te zijn.

Bij het overwegen of een handeling in het belang van de minderjarige noodzakelijk, nuttig of wenselijk is moet de kantonrechter uitgaan van de objectieve eisen die aan een goed bewind mogen worden gesteld.

Het belang van de minderjarige staat hierbij voorop. Het hier bedoelde belang is het individuele belang van de minderjarige, dat ruim is op te vatten en niet louter financieel hoeft te zijn. Ook pedagogische aspecten kunnen een rol spelen. Daarnaast sluit het belang van de minderjarige niet uit dat ook belangen van anderen kunnen en mogen worden gediend. Het individuele belang van de minderjarige laat zich niet vangen in algemeen geldende regels. Om dat in een concrete situatie in te vullen, kunnen de volgende aspecten een rol spelen:

- mogelijke tegenstrijdigheid met het belang van anderen (wettelijk vertegenwoordiger of bewindvoerder);
- de correcte vaststelling van rechten en juiste afwerking van de verdeling of transactie;
- gewaarborgde continuïteit in de leefsituatie van de minderjarige;
- de mogelijk financiële en juridische risico's van de transactie;
- de mening van de minderjarige;
- bestendige gebruiken rond de minderjarige en zijn familie;
- het doel van de transactie en het te verwachten (im)materiële resultaat voor de minderjarige.

Vervolgens is aan de orde of dit belang de handeling noodzakelijk, nuttig of wenselijk doet zijn. Met name de woorden 'nuttig' en 'wenselijk' geven de kantonrechter een ruime en adequate beoordelingsruimte.

Specifiek voor de machtiging tot het aannemen van een making of gift met lasten of voorwaarden

De kantonrechter zal hebben te beoordelen of het in de making of de gift voor de minderjarige gelegen voordeel opweegt tegen de mogelijk eraan verbonden lasten of voorwaarden.

In de literatuur is geen overeenstemming over de vraag of de term making in Boek 1 BW ziet op zowel erfstellingen als legaten of alleen op legaten. Ter Haar geeft aan dat de ruime interpretatie van het begrip making het meest voor de hand ligt, nu bij zowel erfstellingen als legaten sprake kan zijn van lasten of voorwaarden waarbij de minderjarige niet is gebaat.⁶ Overigens worden in boek 4 BW onder de term making altijd erfstellingen en legaten verstaan.

Daarnaast wordt in de literatuur verschillend gedacht over de vraag of testamentair bewind is te beschouwen als een last of voorwaarde in de zin van artikel 1:345 lid 1 sub c BW.

Volgens Ter Haar valt niet ieder testamentair bewind onder 'last of voorwaarde' en hoeft machtiging slechts verzocht te worden als de testateur op grond van artikel 4:171 BW de bevoegdheden van de bewindvoerder heeft uitgebreid dan wel zijn verplichtingen heeft beperkt, of wanneer hij de bewindvoerder specifieke – voor de minderjarige beperkende – richtlijnen heeft gegeven over de wijze waarop hij het bewind dient uit te oefenen. En dan moet het ook nog gaan om uitbreidingen, beperkingen of richtlijnen die van dien aard zijn dat er twijfel kan bestaan over de vraag of de ouder of de voogd de making dient te aanvaarden of te verwerpen (zie Ter Haar, diss. Groningen 2013, p. 146/147).

Volgens Asser/Perrick valt een testamentair bewind dat is ingesteld in het belang van de rechthebbende niet onder last of voorwaarde zoals bedoeld in artikel 1:345 lid 1 sub c BW (zie Asser/Perrick 4 2021/506a).

Aanbeveling

De wettelijk vertegenwoordiger heeft een machtiging van de kantonrechter nodig om namens een minderjarige een making (waaronder zowel een erfstelling als een legaat vallen) of gift aan te nemen waaraan lasten of voorwaarden zijn verbonden (artikel 1:345 lid 1 sub c BW).

De kantonrechter geeft de machtiging alleen af indien dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk, nuttig of wenselijk blijkt te zijn (artikel 1:356 BW). Daarbij zal de kantonrechter moeten beoordelen of het voordeel van de minderjarige bij het aannemen van de making of gift opweegt tegen de aan de making of gift verbonden lasten of voorwaarden.

Ten aanzien van het aanvaarden van een nalatenschap die onder testamentair bewind valt hoeft machtiging slechts verzocht te worden als de testateur op grond van artikel 4:171 BW de bevoegdheden van de bewindvoerder heeft uitgebreid dan wel zijn verplichtingen heeft beperkt, of wanneer hij de bewindvoerder specifieke – voor de minderjarige beperkende – richtlijnen heeft gegeven over de wijze waarop hij het bewind dient uit te oefenen.

Het storten van het vermogen op een zogenaamde BEM-rekening

Wanneer de kantonrechter machtiging verleent voor een rechtshandeling waarbij gelden voor de minderjarige vrijkomen, kan de kantonrechter daar de voorwaarde aan verbinden dat deze gelden worden gestort op een bankrekening waarop een BEM-

⁶ J.H.M. ter Haar, Reactie op "De aanvaarding namens personae miserabiles van een making, waaraan lasten of voorwaarden worden verbonden" van I. Breemhaar en mr. dr. R.E. Brinkman, WPNR 2019/7263, WPNR 2020/7279, p.307.

clausule is geplaatst, zie artikel 1:356 lid BW. Door het plaatsen van een BEM-clausule kan beter toezicht worden gehouden op de gelden van de minderjarige. Een ouder/voogd is vrij om over de gelden (contact of banktegoeden) van de minderjarige te beschikken. Door de BEM-clausule wordt het op die rekening gestorte bedrag echter geblokkeerd tot het moment waarop de minderjarige meerderjarig wordt. Tijdens de minderjarigheid kan het bedrag alleen met toestemming van de kantonrechter worden opgenomen.

De werkgroep beveelt de kantonrechter aan om aan het verlenen van een machtiging waarbij gelden voor de minderjarige vrijkomen een aanwijzing te geven dat deze gelden worden gestort op een zogenaamde BEM-rekening, tenzij dit niet in het belang zou zijn van de minderjarige. Het is aan de ouder/voogd om dat aan te tonen. Het verdient aanbeveling om in de aanwijzing ook op te nemen dat er een bewijs van storting op de BEM-rekening wordt overgelegd aan de kantonrechter.

Artikel 1:359 BW: Periodieke rekening en verantwoording

Na ontvangst van de boedelbeschrijving bepaalt de kantonrechter of jaarlijks rekening en verantwoording door de voogd moet worden afgelegd. Zie ook de informatie bij artikelen [1:338](#) en [1:339 BW](#).

Artikel 1:371 BW en artikel 1:371a BW: Kennisgeving wijziging woonplaats door voogd en griffier

Om effectief toezicht te kunnen houden op het bewind van de voogd is van belang dat de kantonrechter aan wie het toezicht is opgedragen tijdig op de hoogte wordt gesteld van voogdijbenoemingen en wijzigingen daarin.

De afdeling Familie en Jeugd van de rechtbank zal de kantonrechter van de rechtbank aan wie het toezicht is opgedragen op de hoogte moeten stellen in de volgende gevallen:

- benoeming van een voogd;
- benoeming van een (tijdelijke) voogd;
- aanvaarding van benoeming tot voogd in testament of gezagsregister
- ontslag van een voogd;
- opheffing van de voogdij;
- wijziging van een voogd.

Artikel 1:372 BW e.v.: Rekening en verantwoording bij einde voogdij

Introductie: Aan het einde van het bewind dient de voogd op grond van artikel 1:372, 1:373 en 1:374 BW onverwijld eindrekening en verantwoording af te leggen over het gehele tijdvak. Deze legt hij af aan ofwel de minderjarige die achttien jaar is geworden (verder te noemen jongmeerderjarige), ofwel aan de erfgenamen van de minderjarige wanneer deze is overleden, ofwel aan zijn opvolger in het bewind. De voogd moet een kopie van de afgelegde eindrekening en verantwoording ter griffie van de rechtbank indienen.

Als de voogdij is opgedragen aan een gecertificeerde instelling als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet kan - indien sprake is van het afleggen van de eindrekening en - verantwoording aan de jongmeerderjarige - worden volstaan met het indienen van een eindrekening en verantwoording over het tijdvak tot en met de datum van het eindgesprek van de voogd met de pupil aangevuld met de bankafschriften van de datum van het einde van de voogdijmaatregel.

Inzage dossier jongmeerderjarige

Introductie: In de landelijke "Werkinstructie Minderjarigenbewind" van 2018 staan aanbevelingen voor alle rechtbanken. Deze werkinstructie wordt vooral gebruikt als naslagwerk. In de werkinstructie is opgenomen dat, indien er een VB-dossier is aangemaakt, een brief voor mogelijke inzage in dat dossier wordt verstuurd naar de minderjarige nadat hij de jongmeerderjarige leeftijd heeft bereikt.

Een jongmeerderjarige heeft recht op inzage van het dossier dat van hem of haar is bijgehouden door de kantonrechter. Het is immers niet bekend of de minderjarige tijdens zijn minderjarigheid door zijn wettelijk vertegenwoordigers op de hoogte is gehouden over hoe het vermogen van de minderjarige is beheerd. Derhalve moet de jongmeerderjarige de mogelijkheid krijgen om dat te kunnen nagaan en om daartoe het VB-dossier te kunnen inzien.

Omdat de kantonrechter slechts in globale zin geacht wordt toezicht te houden op het beheer van het vermogen van de minderjarige, is het mogelijk dat pas na bestudering door de jongmeerderjarige van het dossier duidelijk wordt dat de voogd zijn werk als bewindvoerder slecht heeft gedaan en dat de minderjarige daardoor schade heeft geleden.

Het maakt hierbij niet uit of er sprake is van geen vermogen of een vermogen van meer of minder dan € 11.250,=. Het betreft dus elk dossier, of er nu toezicht is gehouden of niet.

Positie jongmeerderjarige na slecht bewind

Aansprakelijkheid wegens slecht bewind

Deze inzage kan van belang zijn voor de jongmeerderjarige omdat een ouder of voogd die slecht bewind voert, aansprakelijk gehouden kan worden voor de daardoor veroorzaakte schade, zie artikel 1:253j BW voor de ouder en de artikelen 1:337 lid 2 BW 1:362 BW voor de voogd.

Verjaring rechtsvordering wegens slecht bewind

Elke rechtsvordering naar aanleiding van door de voogd slecht gevoerd bewind verjaart 5 jaar na de dag waarop de voogdij is geëindigd (artikel 1:377 BW).

Voor de verjaring van een rechtsvordering jegens ouders zal de minderjarige aangewezen zijn op de algemene regels van boek 3 BW. Voor voogden geldt dat de verjaring wordt verlengd zolang er geen rekening en verantwoording is afgelegd, zie art. 3:321 lid 2 BW.

Vernietigen rechtshandeling

De rechtsvordering tot vernietiging van een rechtshandeling waarvoor machtiging in de zin van art. 1:345 ontbreekt verjaart drie jaren nadat de bevoegdheid om deze vernietigingsgrond in te roepen, aan de minderjarige ten dienste is komen te staan (art. 1:347 BW jo 3:52 lid 1 sub d BW). Zie voor de interpretatie van deze bepaling: Hof Den Haag 16 februari 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:264.

Het is dus van belang dat de jongmeerderjarige zo spoedig mogelijk na het bereiken van deze leeftijd in de gelegenheid wordt gesteld om het dossier in te komen zien, welke inzage hem informatie kan geven over het gevoerde voogdijbewind en welke informatie het hem mogelijk maakt om een eventuele rechtsvordering te kunnen indienen.

Boek 4

Algemeen: In boek 4 wordt gesproken over wettelijk vertegenwoordigers en wordt geen onderscheid gemaakt tussen ouders en voogden.

Artikel 4:16 lid 2 BW: Indiening boedelbeschrijving bij wettelijke verdeling

Voor de werkwijze en aanbevelingen wordt verwezen naar de handleiding voor zoals die is opgesteld door de expertgroep Erfrecht van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Kanton, zie [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter \(rechtspraak.nl\)](#).

De verplichting van art. 4:16 lid 2 BW is niet relevant voor de voogd, omdat deze al op grond van art. 1:342 lid 1 BW tot het indienen van een boedelbeschrijving verplicht is. Laatstgenoemde boedelbeschrijving betreft het erfdeel van het kind terwijl de boedelbeschrijving van art. 4:16 lid 2 BW de gehele boedelbeschrijving betreft, dus met een waardering van de goederen en schulden van de nalatenschap (zie artikel 4:16 lid 1).

Artikel 4:17 lid 3 BW: Uitbetaling vordering wettelijke verdeling en wilsrechten

Voor de werkwijze en aanbevelingen wordt verwezen naar de handleiding voor zoals die is opgesteld door de expertgroep Erfrecht van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Kanton, zie [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter \(rechtspraak.nl\)](#).

Artikel 4:26 BW: Inroepen wilsrechten

Voor de werkwijze en aanbevelingen wordt verwezen naar de handleiding voor zoals die is opgesteld door de expertgroep Erfrecht van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Kanton, zie [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter \(rechtspraak.nl\)](#).

Artikelen 4:153 t/m 4:181: Testamentair bewind

Voor de werkwijze en aanbevelingen wordt verwezen naar de handleiding voor zoals die is opgesteld door de expertgroep Erfrecht van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Kanton, zie [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter \(rechtspraak.nl\)](#).

Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen testamentair bewind als bedoeld in art. 4:153 e.v. BW en testamentair bewind als bedoeld in art. 1:253i lid 4 sub c BW en art. 1:337 lid 3 BW. In het laatste geval benoemt de testateur en ander dan de ouder(s) of voogd(en) tot bewindvoerder over het geërfde of geschonken vermogen. Deze bewindvoerder voert het bewind op de voet van de regels van het voogdijbewind en is mitsdien evenals de voogd onderworpen aan het toezicht van de kantonrechter als bedoeld in Boek 1 BW en in deze Handleiding.

In aanvulling hierop de volgende punten:

In beginsel legt een testamentair bewindvoerder rekening en verantwoording af aan degene over wiens vermogen het testamentair bewind is bepaald. Als het erfdeel (of een deel daarvan) van een minderjarige onder testamentair bewind is geplaatst dan dient de aangewezen testamentair bewindvoerder de verantwoording af te leggen aan de wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige.

Is sprake van een handeling als bedoeld in art. 4:169 lid 1 BW, dan dient de wettelijke vertegenwoordiger de bewindvoerder hiervoor toestemming te verlenen, tenzij de bewindvoerder op grond van de uiterste wil zonder deze toestemming kan handelen (art. 4:171 lid 1 BW). De wettelijke vertegenwoordiger behoeft voor het geven van deze toestemming de machtiging van de kantonrechter als bedoeld in art. 1:345 BW, als het gaat om rechtshandelingen in de zin van laatstgenoemde bepaling.

In de praktijk zal een erflater in veel gevallen een ouder van de minderjarige aanwijzen als testamentair bewindvoerder. Daarmee ontstaat de (onwenselijke) situatie dat de testamentair bewindvoerder rekening en verantwoording aan zichzelf (als wettelijk vertegenwoordiger) dient af te leggen. In dat geval is de aanbeveling om op grond van artikel 4:161 lid 2 BW te bepalen dat de rekening en verantwoording aan de kantonrechter wordt afgelegd.

Om een wettelijk vertegenwoordiger niet onnodig op te zadelen met administratieve lasten beveelt de werkgroep aan om hier in beginsel alleen toe over te gaan als het erfdeel dat onder testamentair bewind is gesteld een waarde vertegenwoordigt die hoger is dan € 11.250,00. De werkgroep sluit daarbij aan bij art. 1:339 BW.

Als blijkt dat er een reëel gevaar dreigt van benadeling van de minderjarige door de testamentair bewindvoerder die ook wettelijk vertegenwoordiger is, dan kan overwogen worden om een bijzonder curator te benoemen op grond van artikel 1:250 BW om de vermogensrechtelijke belangen van de minderjarige te behartigen.

Artikel 4:193 BW: Machtiging verwerping nalatenschap namens minderjarige

Introductie: Op grond van artikel 4:193 lid 1 behoeft de wettelijke vertegenwoordiger van een (minderjarige) erfgenaam voor de verwerping van een nalatenschap de machtiging van de kantonrechter. NB: voor verwerping van een legaat is machtiging vereist in de zin van art. 1:345 lid 1 sub a BW.

Voor de werkwijze en aanbevelingen wordt verwezen naar de handleiding voor zoals die is opgesteld door de expertgroep Erfrecht van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Kanton, zie [Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter \(rechtspraak.nl\)](https://www.rechtspraak.nl/Handleiding-erfrechtprocedures-kantonrechter).

In aanvulling hierop de volgende punten:

Op [rechtspraak.nl](https://www.rechtspraak.nl) is een formulier voor het opstellen van een boedelbeschrijving beschikbaar, zie [boedelbeschrijving erfrecht \(rechtspraak.nl\)](https://www.rechtspraak.nl/boedelbeschrijving-erfrecht).

Als wettelijk vertegenwoordigers niet over voldoende stukken beschikken om een boedelbeschrijving op te stellen dan kunnen zij in de gelegenheid worden gesteld om met andere stukken aannemelijk te maken dat er sprake is van een negatieve nalatenschap

Eventueel kan er een beschikking worden afgegeven op basis waarvan zij bij instanties gegevens over de erflater kunnen opvragen.

In voorkomende gevallen zal de minderjarige gehoord kunnen worden.

Het komt regelmatig voor dat er meerdere minderjarige erfgenamen zijn van wie de wettelijke vertegenwoordigers in verschillende arrondissementen wonen. Dat betekent dat er bij verschillende rechtbanken verzocht zal worden om dezelfde nalatenschap te mogen verwerpen. Dat heeft tot gevolg dat de beslissing over het al dan niet mogen verwerpen niet overal tegelijkertijd zal worden behandeld. Het betekent ook dat de beslissing van verschillende rechtbanken afwijkend kan zijn. Daarom is landelijk afgesproken dat in beginsel de beslissing van de 'eerste' rechtbank (dus de rechtbank die het eerst een beslissing heeft genomen) door de andere rechtbanken wordt overgenomen. Op die manier wordt zoveel mogelijk voorkomen dat er in één

nalatenschap verschillende beslissingen worden genomen over het al dan niet mogen verwerpen.

Bij het indienen van een machtigingsverzoek is het daarom van belang om aan te geven of in dezelfde nalatenschap al door een andere rechtbank machtiging is gegeven om de nalatenschap voor een andere minderjarige te mogen verwerpen.

In de informatie op rechtspraak.nl wordt bij het vragen van een machtiging om namens de minderjarige te verwerpen, verzocht om als bijlage mee te sturen een kopie van het legitimatiebewijs van de ouder(s) en kind(eren). Daarbij wordt geen uitzondering gemaakt voor kinderen jonger dan 14 jaar.

Op grond van de Wet op de identificatieplicht geldt geen identificatieplicht voor de minderjarige jonger dan 14 jaar. Dat betekent dat ouders niet altijd zullen beschikken over een legitimatiebewijs voor een kind dat jonger is dan 14 jaar. Bij inschrijving in de Basisregistratie personen krijgt een ieder een uniek Burgerservicenummer.

Bij een verzoek machtiging tot verwerping namens een minderjarige jonger dan 14 jaar die nog niet in het bezit is van een geldig legitimatiebewijs (identiteitskaart of paspoort) kan ter vaststelling van de identificatie een schriftelijk bewijsstuk worden bijgevoegd waaruit het Burgerservicenummer van de minderjarige blijkt.

Wetboek van Rechtsvordering

Artikel 809 lid 1 Rv: Mening Kind op verzoek rechter kenbaar maken

Introductie: Op grond van de hoofdregel van artikel 809 lid 1 Rv moet de rechter in zaken van minderjarigen de minderjarige van 12 jaar en ouder in de gelegenheid stellen zijn mening kenbaar te maken, tenzij er sprake is van een zaak van ondergeschikt belang.

Daarnaast volgt uit de wet, wetsgeschiedenis en jurisprudentie dat de minderjarige van 12 jaar en ouder niet in de gelegenheid hoeft te worden gesteld zijn mening kenbaar te maken in de volgende gevallen:

- a. de gelegenheid waarop de minderjarige zijn mening kenbaar kan maken niet kan worden afgewacht zonder onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige (op grond van art. 809 lid 3 Rv);
- b. de minderjarige kennelijk niet gehoord wil worden (op grond van de wetsgeschiedenis);
- c. de minderjarige wegens een lichamelijke of geestelijke stoornis niet in staat is zich een mening te vormen (op grond van de wetsgeschiedenis);
- d. ernstige schade voor de gezondheid van de minderjarige te vrezen valt (ECLI:NL:HR:2013:1084).

Verzoeken op grond van de artikelen 1:345, 1:346, 1:348-351, 1:353, 1:356 en 1:370 BW zijn blijkens de wetsgeschiedenis (artikel 902b lid 1 Rv oud) geen zaken van ondergeschikt belang. Dat betekent dat de rechter in die zaken de minderjarige van 12 jaar en ouder in de gelegenheid zal moeten stellen zijn mening kenbaar te maken, tenzij sprake is van een van de hiervoor onder a tot en met d genoemde uitzonderingen.

In de praktijk kan 'het in de gelegenheid stellen om zijn mening kenbaar te maken' vaak schriftelijk worden afgehandeld door een akkoordverklaring van de minderjarige met het verzoek op te vragen bij de verzoeker, tenzij de rechter het nodig vindt om de minderjarige in persoon te horen.

Bijlagen

Bijlage 1: Opgave van aanwezige gelden

Kantonlocatie:	Kenmerk: Vb.nr:
De ondergetekende	
Adres	
Postcode + woonplaats	
Voogd(en) over de volgende minderjarige(n), verklaart/verklaren dat bij het begin van de voogdij de volgende gelden en effecten aanwezig waren:	
1. Naam	
Voornamen	
Geboortedatum	
Geboorteplaats	
Privé en/of spaarrekeningen ¹ :	
Effecten:	
2. Naam	
Voornamen	
Geboortedatum	
Geboorteplaats	
Privé en/of spaarrekeningen ¹ :	
Effecten:	
3. Naam	
Voornamen	
Geboortedatum	
Geboorteplaats	
Privé en/of spaarrekeningen ¹ :	
Effecten:	
ONDERTEKENING NAAR WAARHEID	
Datum	Handtekening(en) van de voogd(en)
Plaats	

Afbeelding1: Voorbeeld van het formulier Opgave van aanwezige gelden

Bijlage II: Verklaring omtrent de goederen van Minderjarigen (art. 1:339 BW)

Kantonlocatie:	Kenmerk: Vb.nr:		
De ondergetekende			
Adres			
Postcode + woonplaats			
Voogd(en) over de minderjarige(n)			
Naam	Voornamen	Geboortedatum	Geboorteplaats
1.			
2.			
3.			
4.			
verklaart/verklaren, dat de goederen van – ieder van – de minderjarige(n) een waarde van € 11.250,00 niet te boven gaan. Hij/Zij verklaart/verklaren voorts dat de goederen van die minderjarigen tezamen een waarde van € 22.500,00 niet te boven gaan.			
ONDERTEKENING NAAR WAARHEID			
Datum		Handtekening(en) van de voogd(en)	
Plaats			
<i>De voogd(en) van twee of meer kinderen van dezelfde ouders kan/kunnen met deze verklaring slechts volstaan, wanneer bovendien de goederen der minderjarige(n) tezamen een waarde van € 22.500,00 niet te boven gaan (art. 339, lid 1, Boek I B.W.)</i>			

Afbeelding 2: Voorbeeld van het formulier Verklaring omtrent de goederen van Minderjarigen (art. 1:339 BW)